

Oikeustapauskokoelma

Asia C-506/13 P

**Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE
vastaan
Euroopan komissio**

Muutoksenhaku — Sopimus, jolla myönnetään yhteisön taloudellista tukea lääketieteellisen yhteistyön alan hankkeelle — Komission päätös periä osa ennakkomaksuista takaisin — Kumoamiskanne — Tutkimatta jättäminen

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 9.9.2015

1. *Kumoamiskanne — Kanne, joka tosiasiallisesti koskee luonteeltaan sopimusoikeudellista oikeusriitaa — Komission antaman veloituseräilymaksun kumoaminen — Unionin tuomioistuimen toimivallan puuttuminen — Tutkimatta jättäminen*

(SEUT 263, SEUT 272, SEUT 274, SEUT 288 ja SEUT 299 artikla)

2. *Perusoikeudet — Tehokkaan oikeussuojan periaate — Rajat — Kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten noudattaminen*

(SEUT 6 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta; SEUT 263 artiklan neljäs alakohta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla ja 52 artiklan 7 kohta)

3. *Euroopan unionin oikeus — Periaatteet — Luottamuksensuoja — Edellytykset — Hallinnon täsmälliset vakuuttelut*

4. *Muutoksenhaku — Valitusperusteet — Unionin yleisessä tuomioistuimessa esitettyjen perusteiden ja perustelujen pelkkä toistaminen — Tutkimatta jättäminen*

(SEUT 256 artiklan 1 kohdan toinen alakohta; Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäinen alakohta ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 168 artiklan 1 kohdan d alakohta)

5. *Euroopan unionin oikeus — Periaatteet — Puolustautumisoikeudet — Oikeus tulla kuulluksi tuomioistuimessa — Sellaista velvollisuutta ei ole, jonka mukaan päätöksessä on oltava kaikki asianosaisten vaatimukset*

6. *Muutoksenhaku — Valitusperusteet — Peruste, joka esitetään ensimmäistä kertaa vasta muutoksenhaun yhteydessä — Tutkimatta jättäminen*

(SEUT 256 artikla; Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artikla ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 170 artiklan 1 kohta)

7. *Tuomioistuinmenettely — Asian saattaminen unionin yleiseen tuomioistuimeen välityslausekkeen perusteella — Kanneperusteet — Harkintavallan väärinkäyttö — Tehoton kanneperuste — Hylkääminen*

(SEUT 263 ja SEUT 272 artikla)

8. *Tuomioistuinmenettely — Asian saattaminen unionin yleiseen tuomioistuimeen välityslausekkeen perusteella — Kanneperusteet — Perustelujen puuttuminen tai puutteellisuus — Tehoton kanneperuste — Hylkääminen*

(SEUT 272 ja SEUT 296 artikla)

1. Vaikka pitää paikkansa, että SEUT 263 artiklan mukaisen kumoamiskanteen tavoitteen vastaista olisi, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä tulkitaan suppeasti ja että tutkittavaksi ottaminen rajoitetaan koskemaan ainoastaan SEUT 288 artiklassa tarkoitettuja toimia, tätä unionin tuomioistuinten toimivaltaa tulkita ja soveltaa perustamissopimuksen määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta silloin kun kantajan oikeudellinen asema on seurausta sellaiseen sopimukseen perustuvista oikeudellisista suhteista, jonka oikeudelliseen järjestelmään sovelletaan sopimuspuolten nimeämää kansallista lakia.

Jos unionin tuomioistuimet nimittäin katsoisivat, että niillä on toimivalta lausua sellaisten toimenpiteiden kumoamisesta, jotka kuuluvat vain sopimukseen perustuvaan asiayhteyteen, olisi vaarana paitsi se, että SEUT 272 artikla, jossa sallitaan toimivallan myöntäminen unionin tuomioistuimille välityslausekkeessa, menettäisi merkityksensä, mutta myös se, että tilanteissa, joissa sopimus ei sisällä tällaista lauseketta, unionin tuomioistuinten tuomiovaltaa laajennetaan koskemaan myös muita kuin niitä riitoja, joiden osalta niille on myönnetty toimivalta SEUT 274 artiklassa, jossa annetaan jäsenvaltioiden tuomioistuimille yleinen toimivalta ratkaista sellaiset riidat, joissa unioni on asianosainen. Tästä seuraa, että sellaisen sopimuksen tapauksessa, joka on tehty kantajan ja jonkin toimielimen välillä, unionin tuomioistuinten käsiteltäväksi voidaan saattaa kanne SEUT 263 artiklan nojalla vain jos riidanalaisella toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan sitovia oikeusvaikutuksia, jotka jäävät asianosaisten välisen sopimussuhteen ulkopuolelle ja edellyttävät sopimuspuolena olevalle toimielimelle sen hallintoviranomaisen asemassa myönnetyn julkisen vallan valtaoikeuksien käyttämistä.

Tältä osin veloitusero, jonka komissio on antanut yhteisön taloudellisen tuen yhteydessä, kuuluu sopimukseen perustuvan suhteen asiayhteyteen, koska sillä on tarkoitus periä saatava, joka perustuu mainitun toimielimen ja kyseisen taloudellisen tuen saajan välisen sopimuksen määräyksiin. Veloitusero on nimittäin ymmärrettävä toimimisvaatimuksena, jossa mainitaan eräpäivä ja maksuehdot ja jota ei voida rinnastaa täytäntöönpanokelpoiseen toimenpiteeseen vaikka siinä mainitaan SEUT 299 artiklan mukainen täytäntöönpano yhtenä mahdollisena vaihtoehtona, johon komissio voi turvautua silloin, kun velallinen ei ole vahvistettuna eräpäivänä suorittanut velvollisuuksiaan. Lisäksi tilanteessa, jossa toimielin, erityisesti komissio, päättää taloudellisten tukien myöntämistä varten turvautua sopimukseen SEUT 272 artiklassa tarkoitettulla tavalla, sen on pysyttävä näissä puitteissa. Näin ollen sen on muun muassa vältettävä käyttämästä sopimuskumppaneidensa kanssa epäselviä ilmaisuja, jotka sopimusosapuolet saattavat ymmärtää siten, että ne kuuluvat yksipuoliseen päätöksentekovaltaan, joka ylittää sopimusmääräykset.

(ks. 17–21 ja 23 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 26 kohta)

3. Ks. tuomion teksti.

(ks. 27 ja 43 kohta)

4. Ks. tuomion teksti.

(ks. 39, 62, 69–71 ja 91 kohta)

5. Ks. tuomion teksti.

(ks. 48 kohta)

6. Ks. tuomion teksti.

(ks. 80 ja 81 kohta)

7. Harkintavaltaa on käytetty väärin, kun toimielin käyttää toimivaltaansa yksinomaan tai ainakin olennaisilta osin muiden kuin esitettyjen päämäärien saavuttamiseksi tai perustamissopimuksessa asian käsittelyjärjestykseksi erityisesti määrätyn menettelyn välttämiseksi. Näin ollen harkintavallan väärinkäyttö on yksi niistä seikoista, joiden osalta unionin tuomioistuimet arvioivat SEUT 263 artiklan mukaisen kumoamiskanteen yhteydessä riitautetun toimenpiteen laillisuutta. SEUT 272 artiklan mukaisesti nostetussa kanteessa kantaja sitä vastoin voi moittia sopimuskumppanina olevaa toimieliintä ainoastaan siitä, että se on rikkonut sopimusmääräyksiä tai sopimukseen sovellettavaa oikeutta.

(ks. 94–96 kohta)

8. Väitettä, joka koskee puutteellisia perusteluita SEUT 296 artiklan perusteella, ei voida hyväksyä SEUT 272 artiklan mukaisesti nostetun kanteen yhteydessä.

(ks. 104 kohta)